Піратолови

навчально-інформаційний комікс
про піратство у сфері інтелектуальної власності

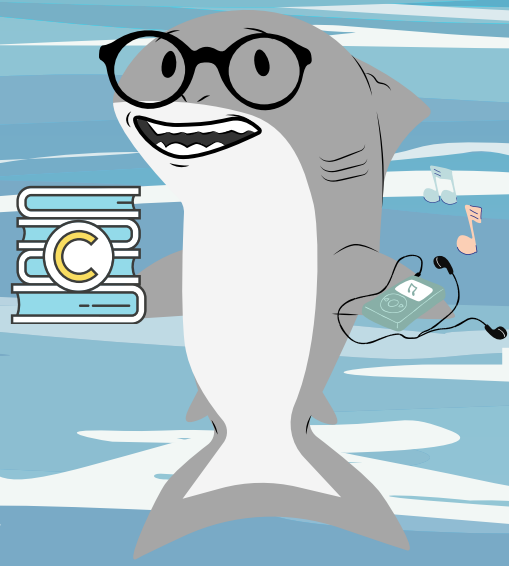

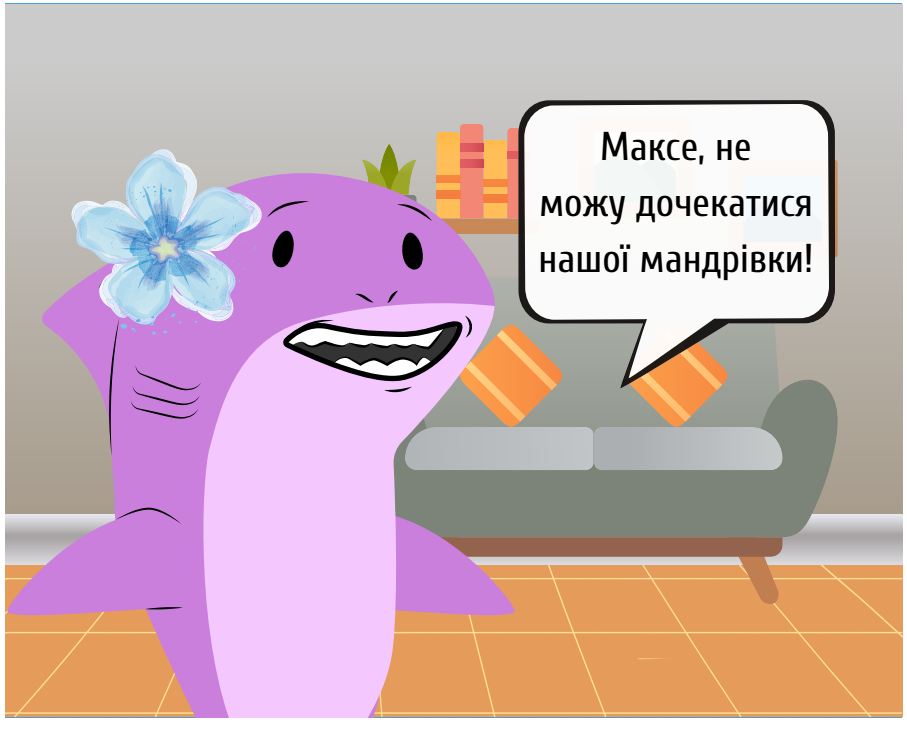
Максе, не можу дочекатися нашої мандрівки!

Я теж! Уже всі речі зібрав! А ти?

Звичайно! З цим я давно впоралася. І підготувала найважливішу річ...

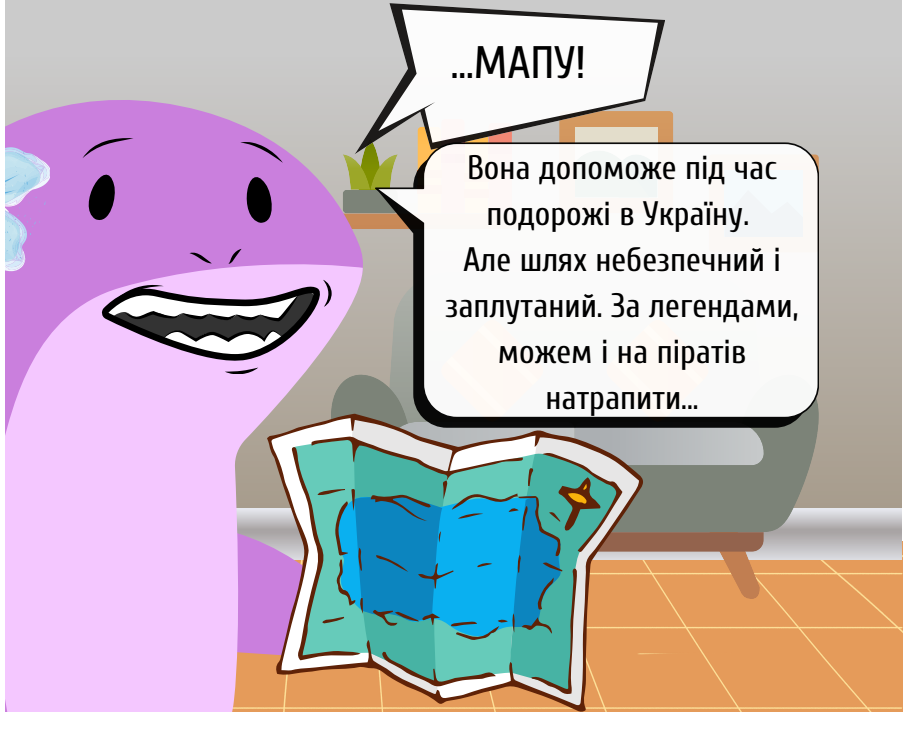
...МАПУ!
Вона допоможе під час подорожі в Україну. Але шлях небезпечний і заплутаний. За легендами, можем і на піратів натрапити...

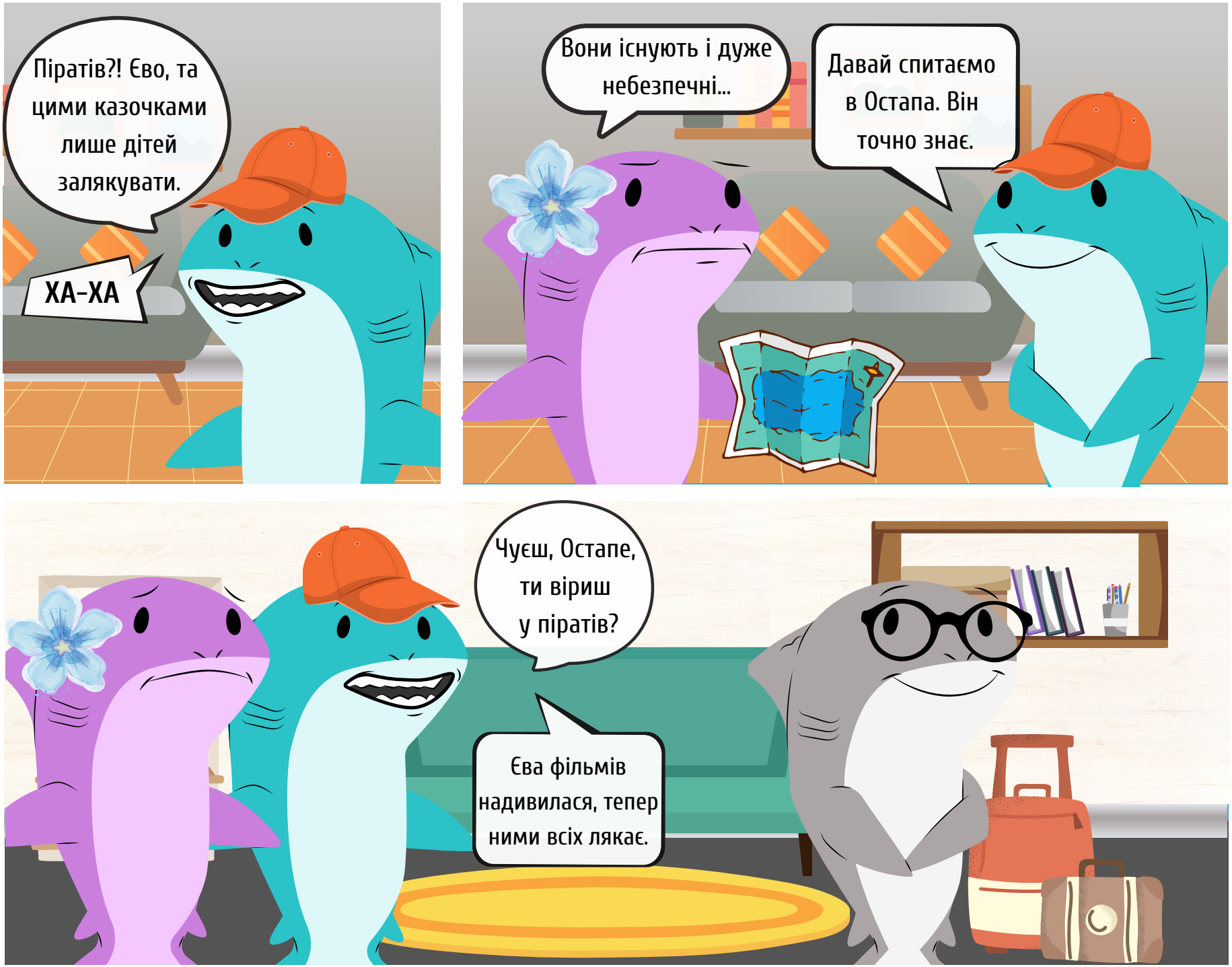
Піратів?! Єво, та цими казочками лише дітей залякувати.
ХА-ХА
Вони існують і дуже небезпечні...
Давай спитаємо в Остапа. Він точно знає.
Чуєш, Остапе, ти віриш у піратів?
Єва фільмів надивилася, тепер ними всіх лякає.

На жаль, вона має рацію! Але не все так просто...

...Раніше термін "піратство" асоціювався у людей лише із нападами та грабежами морських розбійників...

Однак, сьогодні поширеним є його інше значення: "піратство" все частіше розглядають як одне з порушень прав інтелектуальної власності, а саме авторських і суміжних прав

Ви ж знаєте, що морські пірати дуже любили грабувати.
У сучасних схоже захоплення, але замість золота вони крадуть об'єкти чужої інтелектуальної власності (простіше - контент).

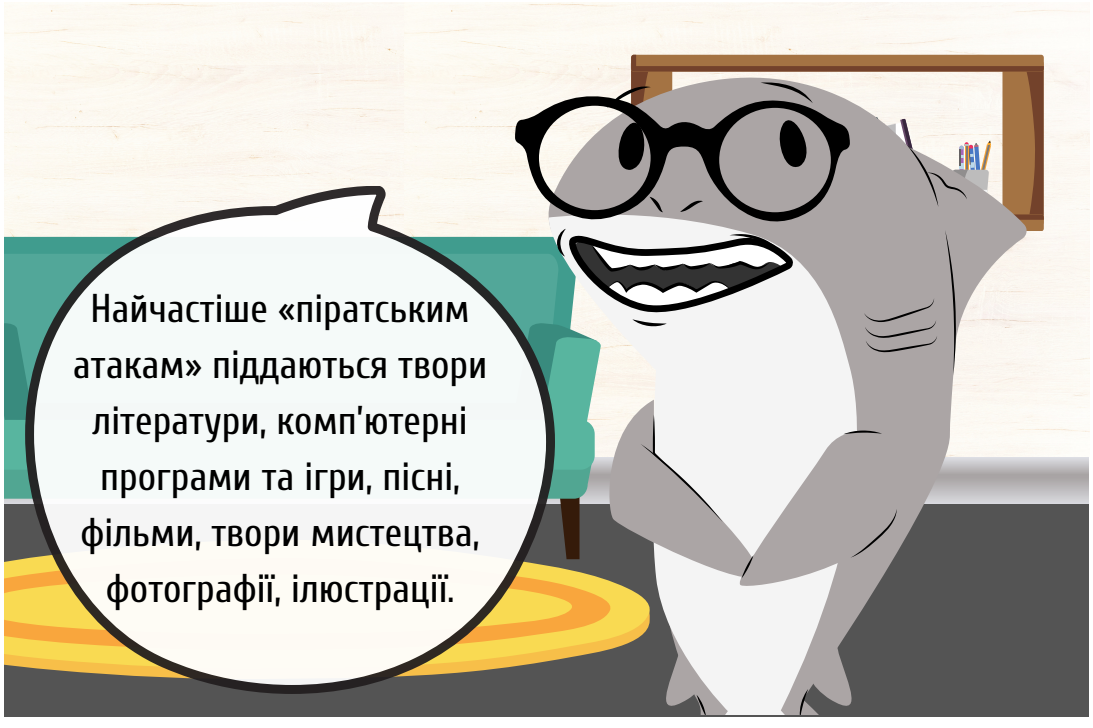
Найчастіше «піратським атакам» піддаються твори літератури, комп'ютерні програми та ігри, пісні, фільми, твори мистецтва, фотографії, ілюстрації.

Ого... Тепер і я починаю вірити в піратів. Може, нам взяти з собою щось, що допоможе від них захиститися?

Як то кажуть, попереджений - значить озброєний. Пропоную вам почитати протягом подорожі цей сувій з інформацією про піратство.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

- Використання поняття “піратство" у контексті інтелектуальної власності розпочалось ще в 1603 році, коли Томас Деккер у своєму памфлеті про чуму «Чудовий рік», вжив термін "Word-pirates", щоб описати книгодрукарів, що займалися нелегальним видавництвом книг.

- У 1879 році термін «піратство» застосував англійський поет Альфред Теннісон, який зазначив у передмові до своєї поеми, що його твір «постраждав від піратства».

- Незабаром після цього, а саме у 1886 році, «піратство» набуло певного юридичного контексту, з'явившись у первісному тексті Бернської конвенції про охорону літературних та художніх творів.

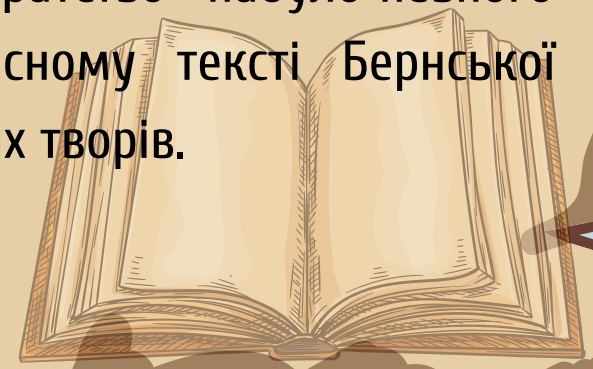

ЗАКОНОДАВЧЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПІРАТСТВА

За законом піратством (у сфері авторського права і суміжних прав) вважається кожна з таких дій:

- опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України та вивезення з неї, а також розповсюдження контрафактних примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм;
- незаконне оприлюднення програм організацій мовлення;
- камкординг*;
- кардшейрінг**;
- Інтернет-піратство (тобто вчинення будь-яких з вище зазначених дій з використанням мережі Інтернет).

***камкординг** – відеозапис аудіовізуального твору під час його публічної демонстрації в кінотеатрах, інших кіновидовищних закладах особами, які перебувають у тому самому приміщенні, де відбувається така публічна демонстрація, для будь-яких цілей без дозволу суб'єкта авторського права або суміжних прав.*
***Приклад камкордингу:** несанкціонований відеозапис фільму глядачем в кінотеатрі.*

***кардшейрінг** - забезпечення у будь-якій формі та в будь-який спосіб доступу до програми (передачі) організації мовлення, доступ до якої обмежений суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав застосуванням технічних засобів захисту (абонентська карта, код тощо), в обхід таких технічних засобів захисту, в результаті чого зазначена програма (передача) може бути сприйнята або в інший спосіб доступна без застосування технічних засобів захисту.*
***Приклад кардшейрінгу:** спільне користування однією офіційною карткою доступу до супутникового ТБ шляхом роздавання ключа доступу іншим користувачам, що не є абонентами.*

Тим часом десь в Україні...

А чому це ти не хвилюєшся?

Бо ніякого покарання за це ані вчора, ані сьогодні, ані завтра не буде! Тому згодом завантажу повністю, все одно нічого іншого робити не збирався.

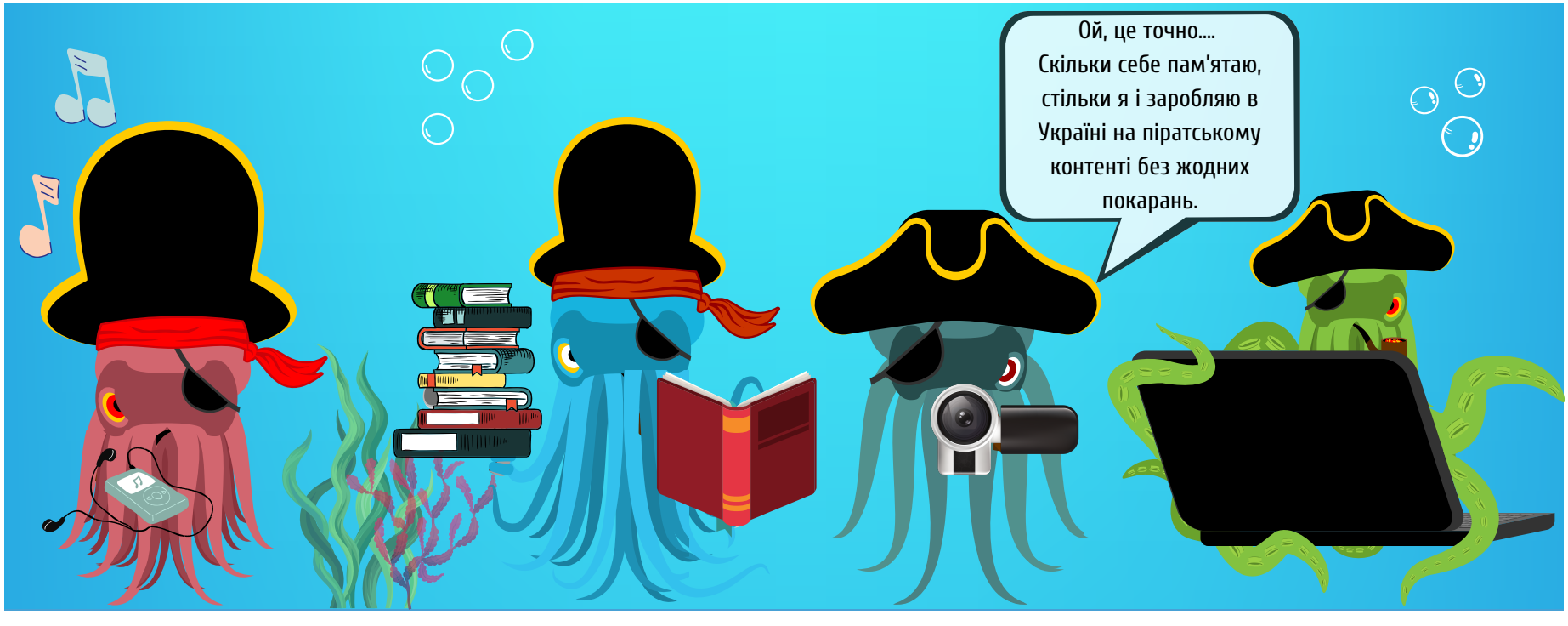
Ой, це точно.... Скільки себе пам'ятаю, стільки я і заробляю в Україні на піратському контенті без жодних покарань.

Насправді, юридична відповідальність за піратство у сфері інтелектуальної власності передбачена українським законодавством.

Найсуворішу відповідальність встановлює Кримінальний кодекс України.
Відповідно до ст. 176 ККУ можливі різні види покарань, які застосовуються залежно від обсягу завданої шкоди, кількості порушень, факту попередньої домовленості чи інших чинників. Наприклад:

- Штрафи – від 3 400 грн. до 51 000 грн.
- Виправні роботи – до 2 років
- Позбавлення волі – строком від 2 до 6 років

Крім кримінальної, до "піратів" також може застосовуватися:

- цивільно-правова відповідальність, що передбачає відшкодування порушником завданої автору незаконно використаного твору шкоди (це можуть бути як матеріальні збитки, так і моральна шкода), стягнення з порушника отриманого доходу, виплату порушником компенсації у розмірі подвоєної/потроєної суми авторської винагороди;
- адміністративна відповідальність.

! Однак, великою проблемою України є те, що на практиці до юридичної відповідальності за піратство у сфері авторських та суміжних прав притягується мізерна кількість порушників, що створює у суспільства відчуття безкарності за такі дії.

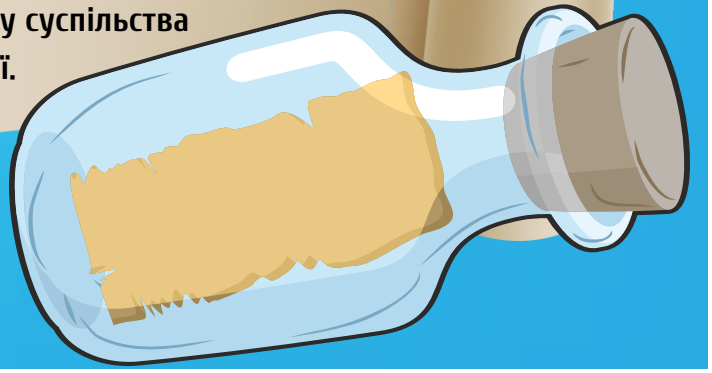

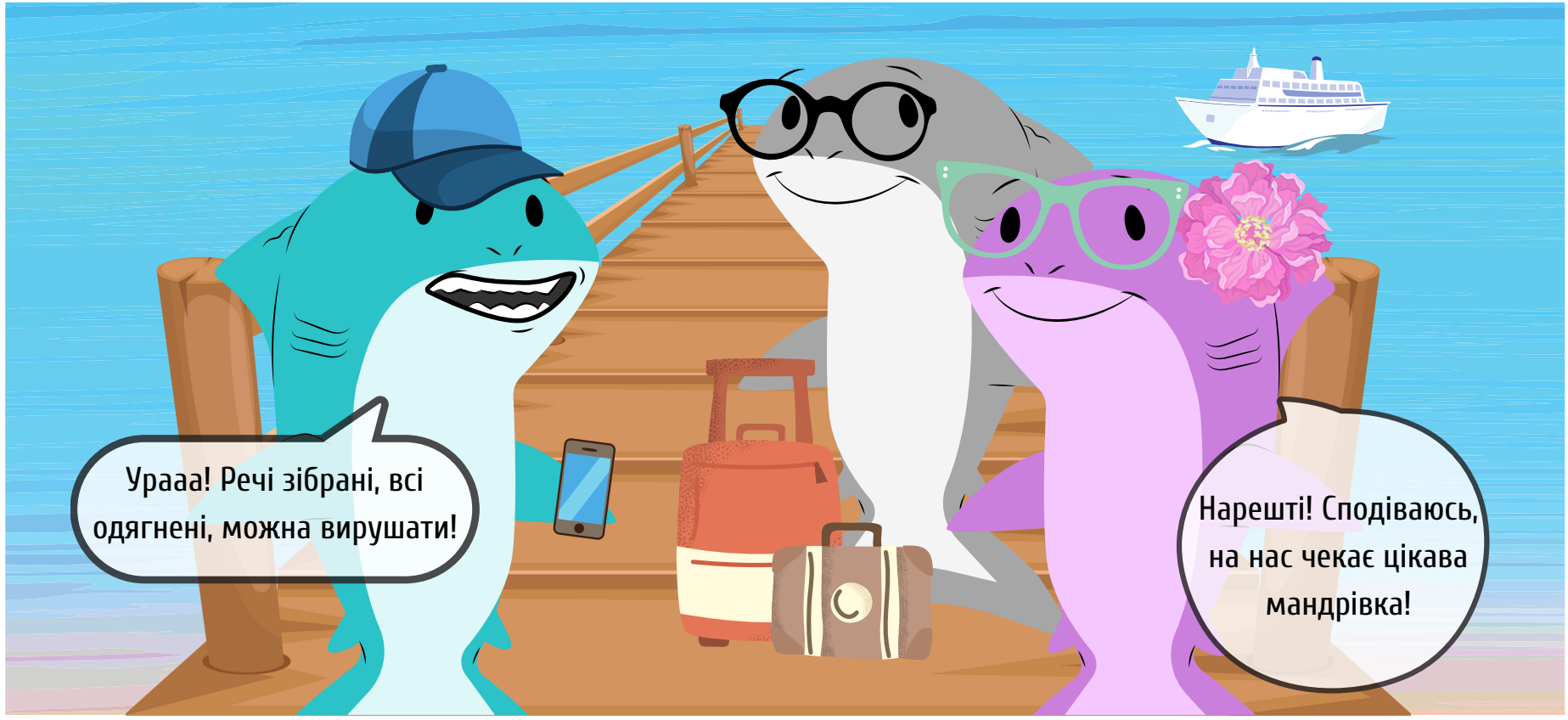
Урааа! Речі зібрані, всі одягнені, можна вирушати!
Нарешті! Сподіваюсь, на нас чекає цікава мандрівка!

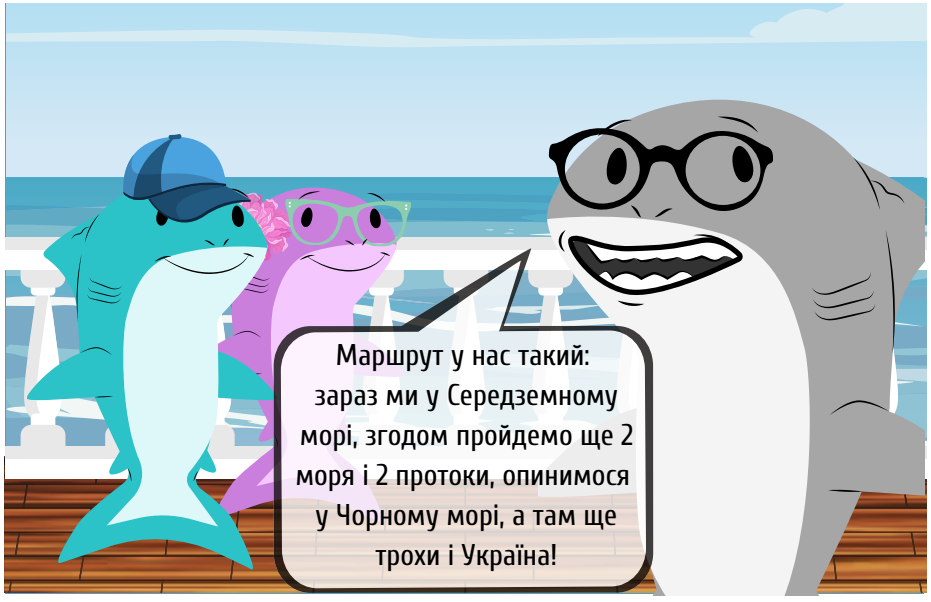
Маршрут у нас такий: зараз ми у Середземному морі, згодом пройдемо ще 2 моря і 2 протоки, опинимося у Чорному морі, а там ще трохи і Україна!

Клас, нарешті моя мрія побувати у цій країні здійсниться!
Але якось трохи лячно після твоїх історій про піратів. Скажи, їх багато в Україні?

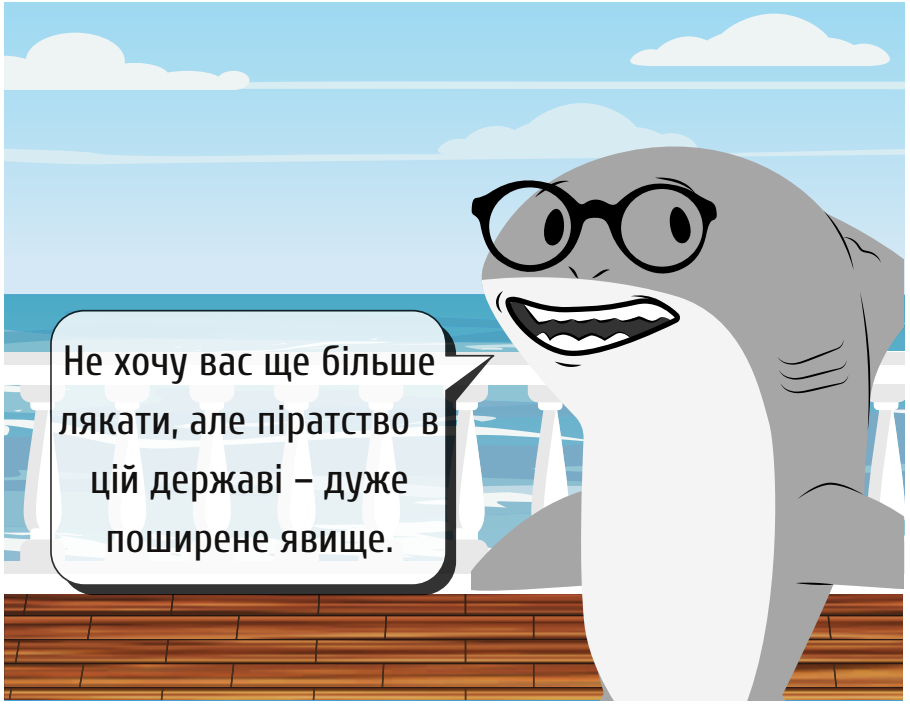
Не хочу вас ще більше лякати, але піратство в цій державі – дуже поширене явище.

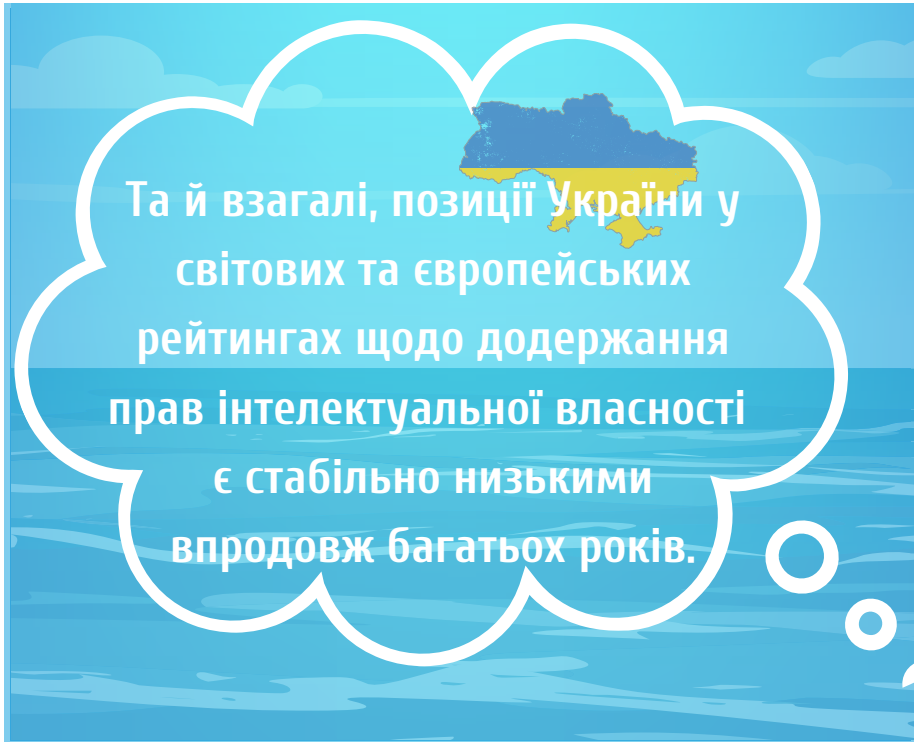
Та й взагалі, позиції України у світових та європейських рейтингах щодо додержання прав інтелектуальної власності є стабільно низькими впродовж багатьох років.

При цьому, як ви чули, Україна хоче вступити у Європейський Союз і для цього уклала з ЄС Угоду про асоціацію. Так ось, у цій Угоді регулюванню інтелектуальної власності навіть було виділено окрему главу, а також визначено термін «піратські товари».

Однак, на жаль, у ЄС поки вказують на те, що з моменту підписання Угоди про асоціацію за Україною можна простежити лише невеликий прогрес у цій сфері. Окремо відзначають, що онлайн-піратство залишається величезною проблемою держави.

Крім цього, США в 2021 р. у щорічному Спеціальному Звіті 301 (про захист інтелектуальної власності та огляд ринків, відомих через піратство та контрафакцію) вже вкотре відзначили Україну як одну з держав "топ-порушників", які представляють найбільш серйозні проблеми у сфері прав інтелектуальної власності (у компанії з нею Венесуела, Аргентина, Китай, Чилі та інші).

Підставами для цього назвали, зокрема, широке використання неліцензійного програмного забезпечення українськими державними органами та відсутність ефективних заходів боротьби з порушеннями авторського права у мережі Інтернет. Також США наголошують на особливій шкоді, яку завдає камкординг (несанкціонований запис уривків або цілих фільмів глядачами в кінотеатрах) і подальше розміщення такого незаконно зібраного контенту в Інтернеті.

Ого, я й не думав, що там все так запущено...
Остапе, досить вже нас лякати. Давайте нарешті просто насолоджуватися подорожжю.

Раптово ввечері того ж дня...
Рятуйте! Рятуууйтеее!!!

Не хвилюйтеся, зараз ми вас витягнемо!

Звідки ви? Як вас звати? Як ви тут опинилися? А як...?

Максе, зупинись! Бачиш, які вони втомлені! Краще дай їм води.

Ми з України. Я Христя - авторка пісень і співачка, а Тарас – режисер кінострічок. Останнім часом нас постійно грабували місцеві пірати.
Дякуємо, що нас врятували. Це правда, ми дуже втомлені та засмучені. Зараз розповімо вам нашу історію.

Тому ми більше не змогли це терпіти і вирішили покинути Україну. Забрали з собою всі наші творчі напрацювання і поїхали.

Але чому ваше судно розбилося?

Нас несподівано атакували. Схоже, пірати якось дізналися, що ми вирішили втекти від них, і наздогнали наш корабель.
Вони вкрали останнє, що в нас було...

Який жах... А ми якраз їдемо в Україну.

Як прикро за вас! А які саме збитки завдавало вам піратство?

Насамперед піратство негативно впливає на наш прибуток як творців, які вкладають свій час і гроші у створення креативних продуктів.
Ви навіть не уявляєте, як сильно страждають касові збори моїх фільмів через те, що пірати їх нелегально розповсюджують в Інтернеті.

Так, але справа не тільки в грошах. Використання «піратського» контенту взагалі відбиває бажання створювати щось нове, оскільки ми бачимо, що все одно не можемо повністю користуватися здобутками від своїх творінь. Натомість, якби ситуація із захистом авторського контенту в Україні була би більш сприятливою, це надихало б нас продовжувати там свою діяльність.

Можу доповнити, що піратство шкодить не лише авторам, а й загалом державі, адже негативно впливає на економічний розвиток, ставить під сумнів імідж України на міжнародній арені, та й взагалі позбавляє значних можливостей.

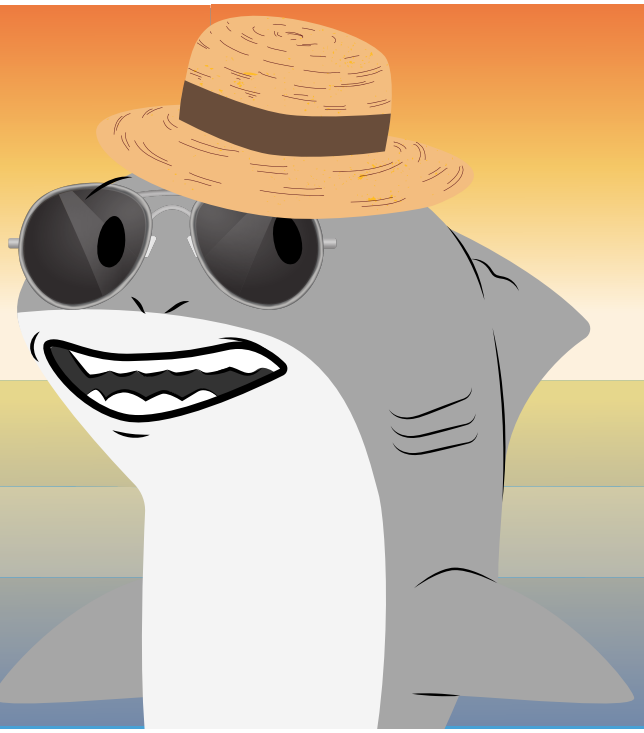

На підтвердження цих слів наведу вам приклад:

У США існує Генералізована система преференцій, яка надає пільговий безмитний режим ввезення на територію цієї країни певних товарів. Так ось, на період з квітня 2018 р. до грудня 2019 р. цю систему щодо України частково не застосовували, і це було зумовлено саме незадовільним станом захисту прав інтелектуальної власності.

На щастя, чинність ГСП щодо України частково відновили з кінця 2019 р. завдяки законодавчій реформі у сфері колективного управління авторськими та суміжними правами, однак, для повного захисту інтелектуальної власності в Україні цього замало.

Ого, тепер я розумію реальні наслідки піратства.
Це жахливо. Я й не думала, що ситуація настільки серйозна! Але як би там не було, подорож чекає.

Підтримую, нам треба рухатись далі.

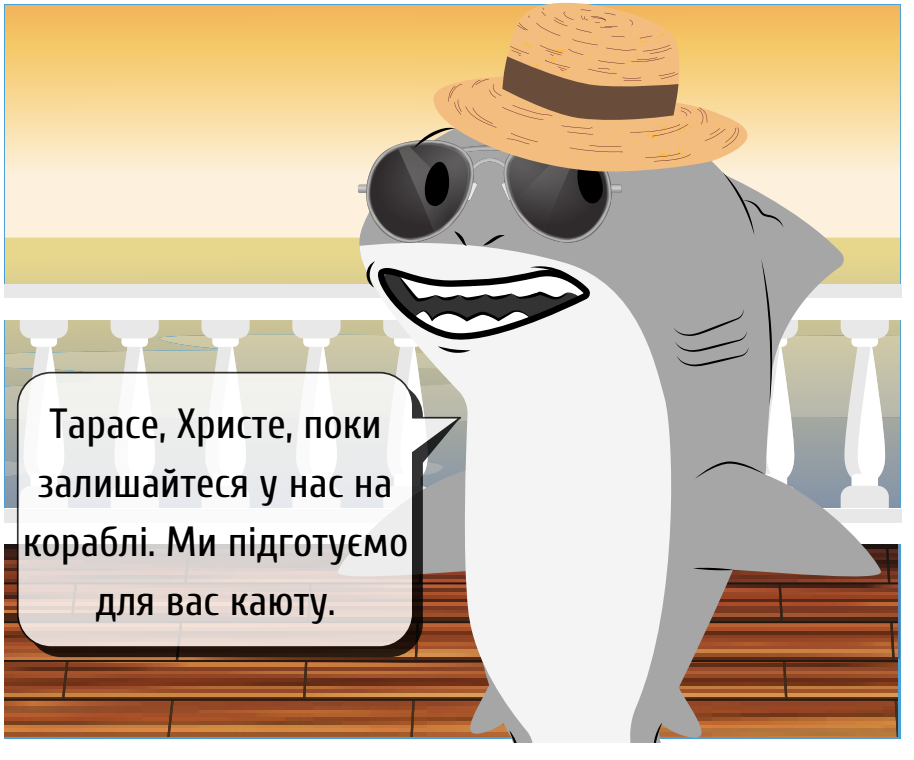
Тарасе, Христе, поки залишайтеся у нас на кораблі. Ми підготуємо для вас каюту.

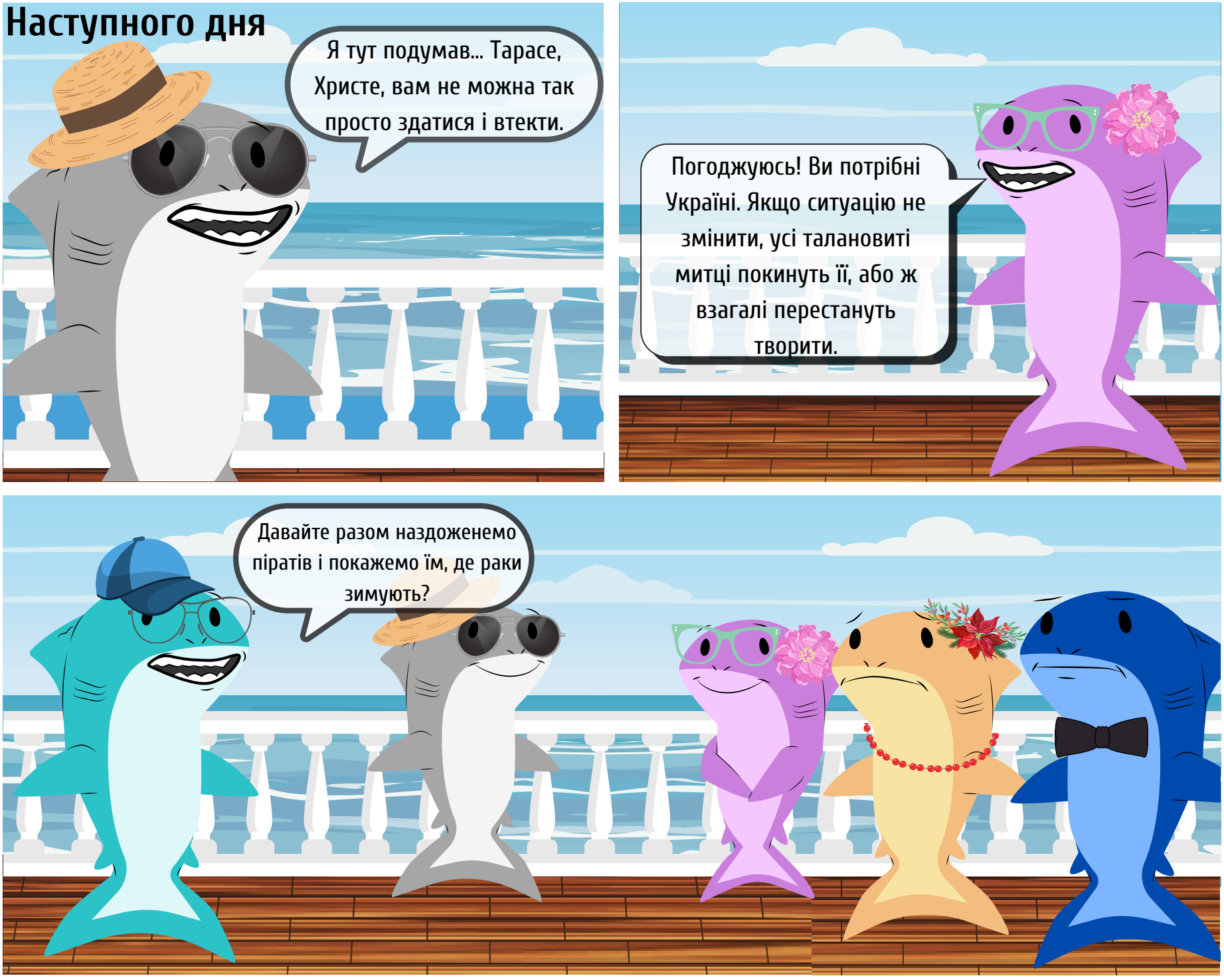
Наступного дня
Я тут подумав... Тарасе, Христе, вам не можна так просто здатися і втекти.
Погоджуюсь! Ви потрібні Україні. Якщо ситуацію не змінити, усі талановиті митці покинуть її, або ж взагалі перестануть творити.
Давайте разом наздоженемо піратів і покажемо їм, де раки зимують?

Але що ми можемо зробити проти цих піратів? Вони там усюди...

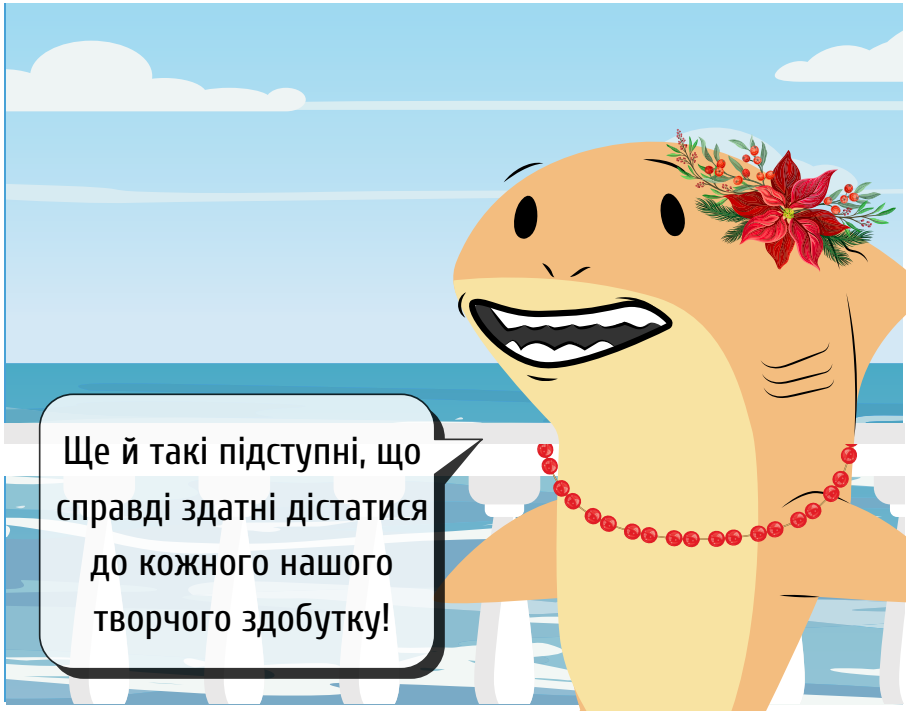
Ще й такі підступні, що справді здатні дістатися до кожного нашого творчого здобутку!

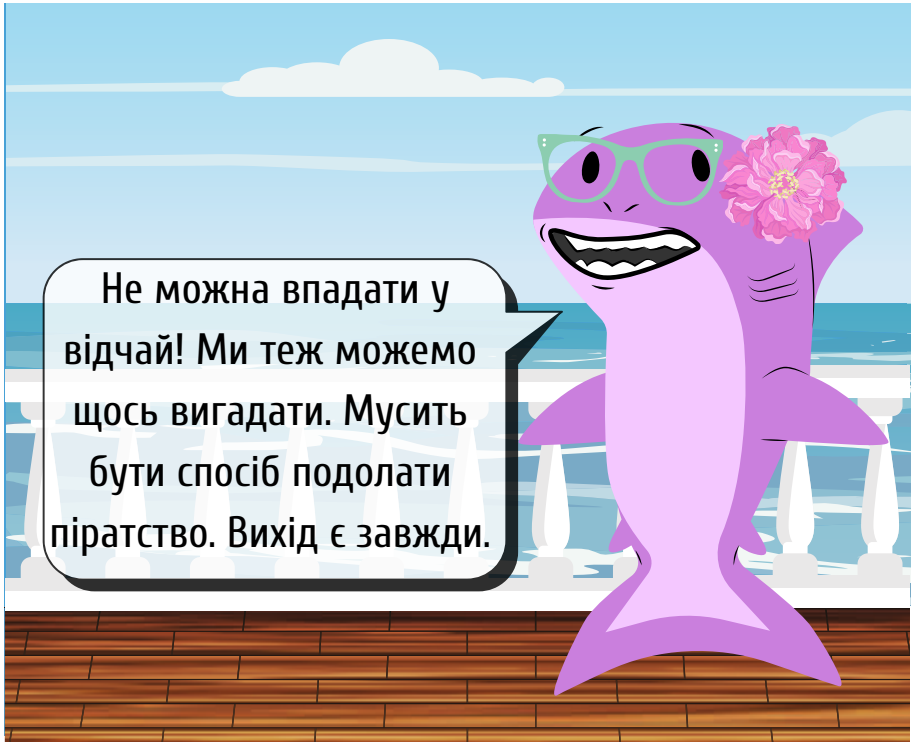
Не можна впадати у відчай! Ми теж можемо щось вигадати. Мусить бути спосіб подолати піратство. Вихід є завжди.

Остапе, ти точно маєш знати, як тут зарадити.
Звісно, способи є...

Наприклад:

- Збільшити кількість, асортимент і якість альтернативних **легальних платформ** для споживання контенту за доступною ціною.

- **Інформувати користувачів** про правила розміщення і споживання контенту та захисту прав інтелектуальної власності. Тобто, **підвищити рівень обізнаності** суспільства щодо культури споживання продуктів інтелектуальної власності.

- На законодавчому рівні - **збільшити відповідальність** за піратство. На жаль, дійсні на сьогодні санкції не здатні зупинити порушення, адже прибутки від піратства зазвичай суттєво вищі за передбачені чинним законодавством штрафи.

- Удосконалити **механізми притягнення до юридичної відповідальності** за "піратські дії".

- Впровадити **технічне блокування** піратських сайтів/мереж/пошуковиків в цілому, замість виловлювання кожного "пірата" окремо. Платформи YouTube та Facebook одні з перших впровадили цей ефективний механізм технічного блокування. Якщо користувач опублікував певний контент, в подальшому кожне наступне завантаження у випадку співпадіння або подібності буде заблоковане.

- У будь-якому разі, кожен з нас може боротися з піратством на користувацькому рівні. **Повна відмова від піратського контенту і легальні підписки** на музику, книги та фільми – це та зброя, яка якраз і завдає найсильнішого удару по піратству.

Ого! Звучить досить переконливо!
Нам точно варто спробувати протидіяти піратам!
Погляньмо ще, як борються з піратами за кордоном. Іноземний досвід нам точно не завадить.

Данія - запровадження методу блокування сайтів:

Одна з перших країн, що почала ефективно застосовувати блокування як спосіб протидії піратству в Інтернеті. У прецедентній справі IFPI Denmark v DMT2 A/S данські суди виробили стратегію притягнення до відповідальності як власників вебсайтів, так і інтернет-провайдерів, разом із блокуванням одного з найбільш відомих піратських ресурсів «thepiratebay» та всіх побічних сайтів і доменів.

Велика Британія та Франція - покарання для користувачів:

У Великій Британії за використання нелегального контенту недобросовісні користувачі отримують попереджувальні листи, а за повторне порушення - можливе обмеження, або ж відключення доступу для порушника до мережі Інтернет.

Таку ж стратегію у свій час було обрано у Франції. Там користувача тричі спійманого на скачуванні піратського контенту позбавляли доступу у всесвітню павутину на строк від 3 до 12 місяців. Однак, цей метод був невдало імплементований, тож уже через пів року його скасували.

Італія, Канада - спеціальні органи для оперативної боротьби:

Досвід багатьох країн доводить, що надійним та ефективним способом є створення незалежних органів для боротьби з піратством. Порівняно із судами, такі органи здатні набагато швидше виявляти піратство в інтелектуальній власності та оперативно приймати рішення про притягнення до відповідальності. Наприклад, у Канаді була запроваджена радіо-телевізійна та телекомунікаційна комісія (CRTC), а Італія відзначилась створенням спеціального Адміністративного органу з питань телекомунікацій (AGCOM).

Ізраїль - позови проти приватних користувачів:

Особливим є притягнення до відповідальності споживачів піратського контенту. Законодавство Ізраїлю зобов'язує інтернет-провайдерів розкривати особисті дані користувачів мережі з метою виявлення таких споживачів та подачі позовів проти них.

Швеція - реальні покарання:

У Швеції за Інтернет-піратство дійсно можливе ув'язнення. Так, резонансною справою було позбавлення волі адміністратора дуже популярного торрент-сайту Tankaner.com (згідно з рейтингом Alexa користувачами цього сайту були 84,8% Інтернет-користувачів Швеції).

Японія - людський ресурс для виявлення піратства:

У 2016 р. для виявлення піратства Японія створила спеціальний підрозділ при Міністерстві економіки, торгівлі та промисловості. Його працівники особисто моніторять простори Інтернету для пошуку нелегального контенту, адже навіть найсучасніші алгоритми та спеціалізоване програмне забезпечення не здатні виявити всі порушення так, щоб "розумні пірати" не могли їх обійти.

Азербайджан - виплата винагороди авторам з державних коштів:

У цій країні існує цікава система надання виплат тим авторам, які виклали свої твори на Інтернет-ресурсах для вільного використання.

США - зараження піратських сайтів вірусами:

Цікавим є приклад розроблення спеціального софту в США, який здатний збирати інформацію щодо джерел копіювання чи споживання незаконного контенту американськими користувачами. Після виявлення порушень законодавство передбачає низку заходів покарання: від роз'яснювальних бесід до штрафів. Особливо цікавою є можливість заражати шкідливим програмним забезпеченням комп'ютери "піратів", доки вони не сплатять штраф та не видалять незаконний контент.

Норвегія - зростання легальних альтернатив:

Досить лише подивитися на статистику. У 2008 р. норвежцями було завантажено 1,2 млрд. піратських музичних композицій, а вже у 2012 р. - лише 201 млн. Аналітики пов'язують цю тенденцію з тим, що останніми роками збільшилася кількість легальних сервісів.

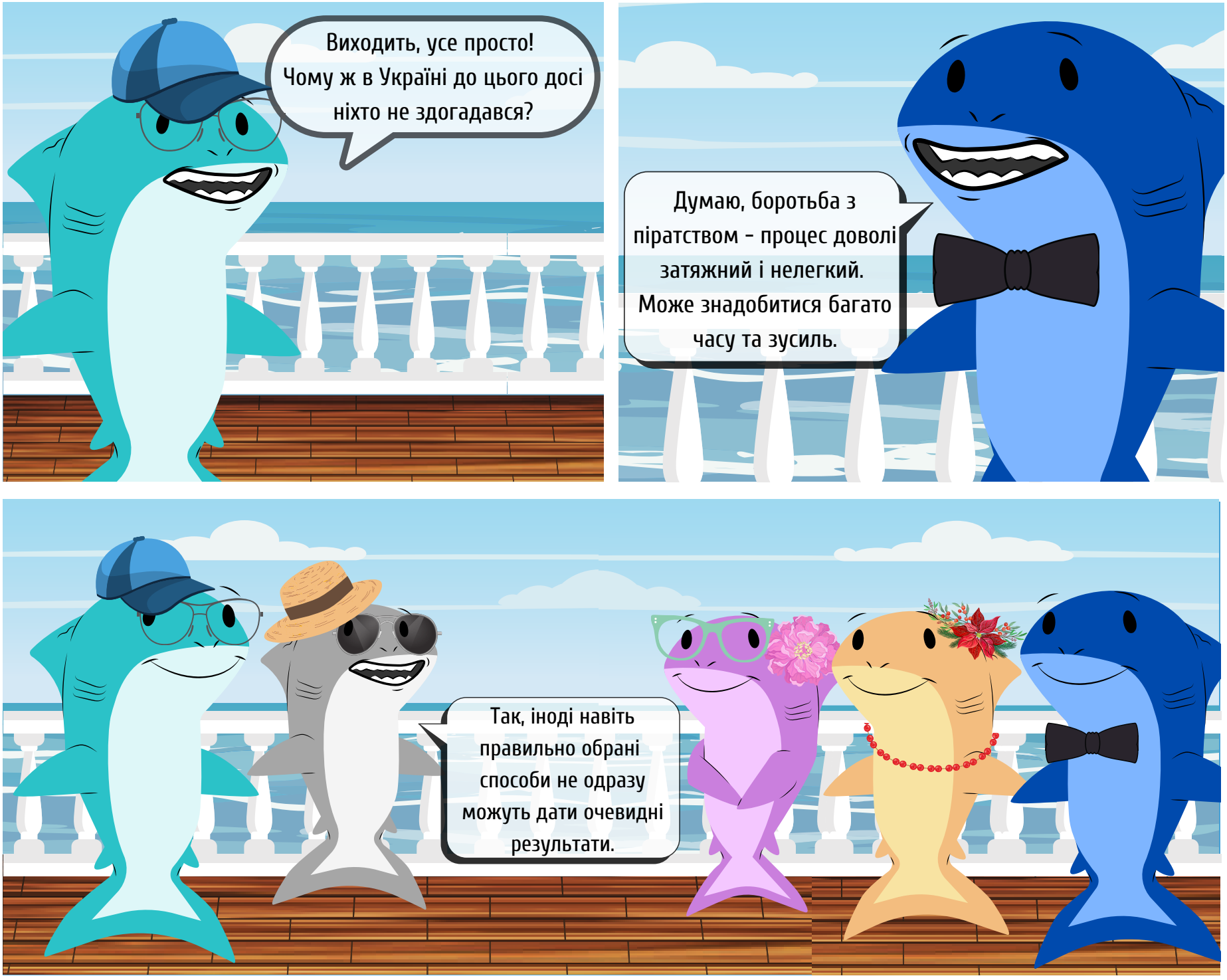
Виходить, усе просто! Чому ж в Україні до цього досі ніхто не здогадався?
Думаю, боротьба з піратством - процес доволі затяжний і нелегкий. Може знадобитися багато часу та зусиль.
Так, іноді навіть правильно обрані способи не одразу можуть дати очевидні результати.

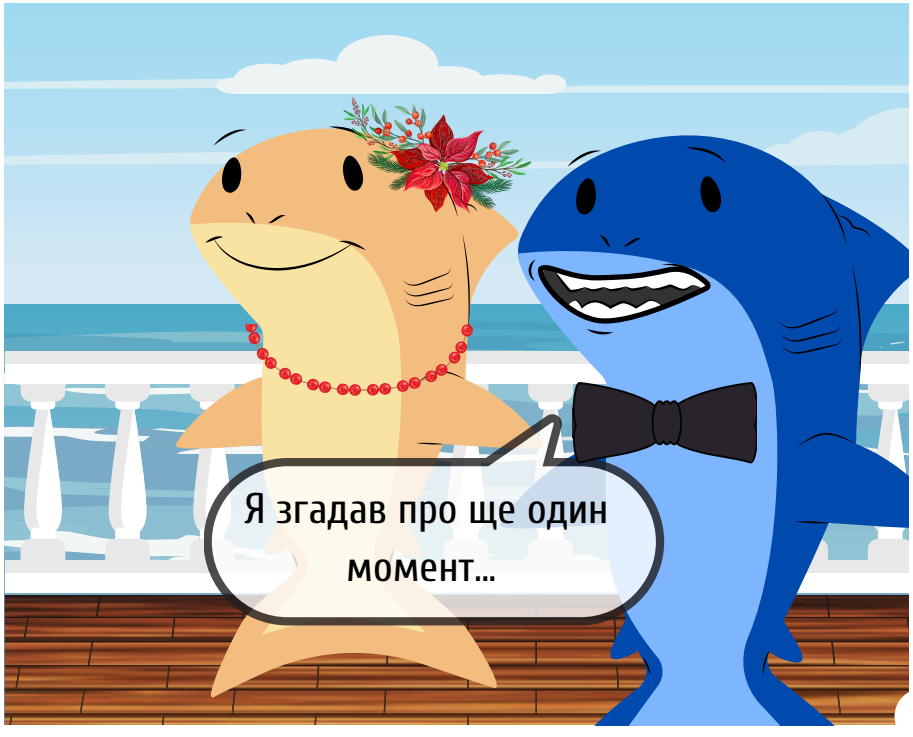
Я згадав про ще один момент...

Насправді, негідники-пірати – це лише частина проблеми нелегального використання і поширення контенту, адже є й інша загроза: рекламодавці, які розміщують рекламу своїх брендів на піратських сайтах.

Точно! Деякі з них не гребують нічим у пошуках дешевої реклами, тим самим збагачуючи кишені піратів і підсилюючи їхній вплив!

Ще цього нам бракувало...

Наприклад, багато прогресивних рекламодавців, а також рекламних агентств, дотримуються підходу "follow the money" ("слідуй за грошима"), ціль якого ослабити фінансування піратства у мережі Інтернет шляхом припинення розміщення реклами на вебсайтах із нелегальним контентом.

Саме доходи з реклами є одним з основних джерел, завдяки якому існують такі сайти. Тому чим більше рекламодавців буде відмовлятися від розміщення реклами на піратських сайтах, тим менш вигідним для їх власників буде створювати, утримувати та наповнювати такі сайти нелегальним контентом.

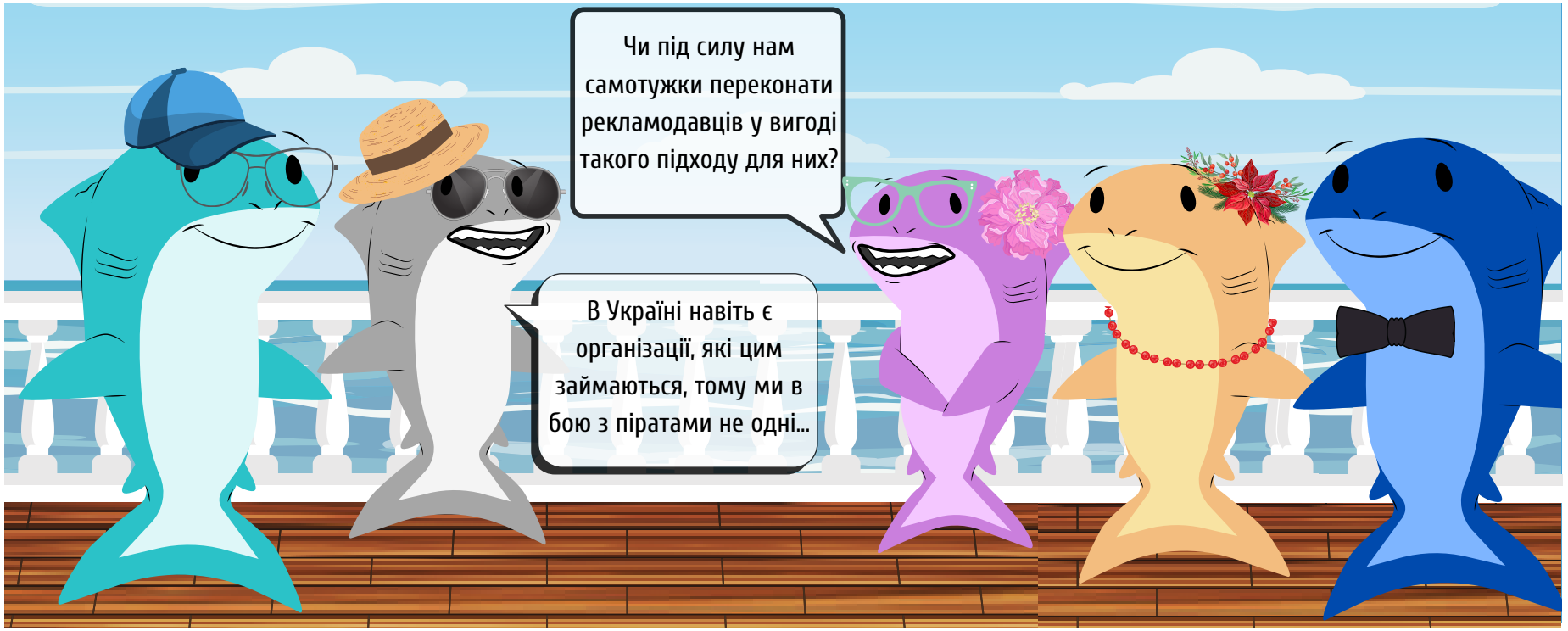

Ініціатива "Чисте небо" разом з Українською Антипіратською Асоціацією (УАПА) та іншими правовласниками здійснюють регулярний моніторинг реклами на вебсайтах, які без дозволу правовласників розміщують контент, захищений авторським правом, та рекламу у нелегальному плеєрі. Метою моніторингу є офіційно та публічно зафіксувати факти підтримки відеопіратства відомими брендами, і ще раз звернути увагу рекламодавців на те, що саме вони, підтримуючи такі вебсайти фінансово, здійснюють підтримку піратства та стають його пособниками.

Дані моніторингу доступні всім охочим і розміщуються на вебсайті:
http://blacklists.org.ua/monitoring

На цьому ресурсі можна ознайомитися із переліком вебсайтів, до яких у правовласників є претензії, а також побачити список брендів, які розміщували свою рекламу на таких вебсайтах (як доказ наводиться принт-скрін розміщення реклами того чи іншого бренду).

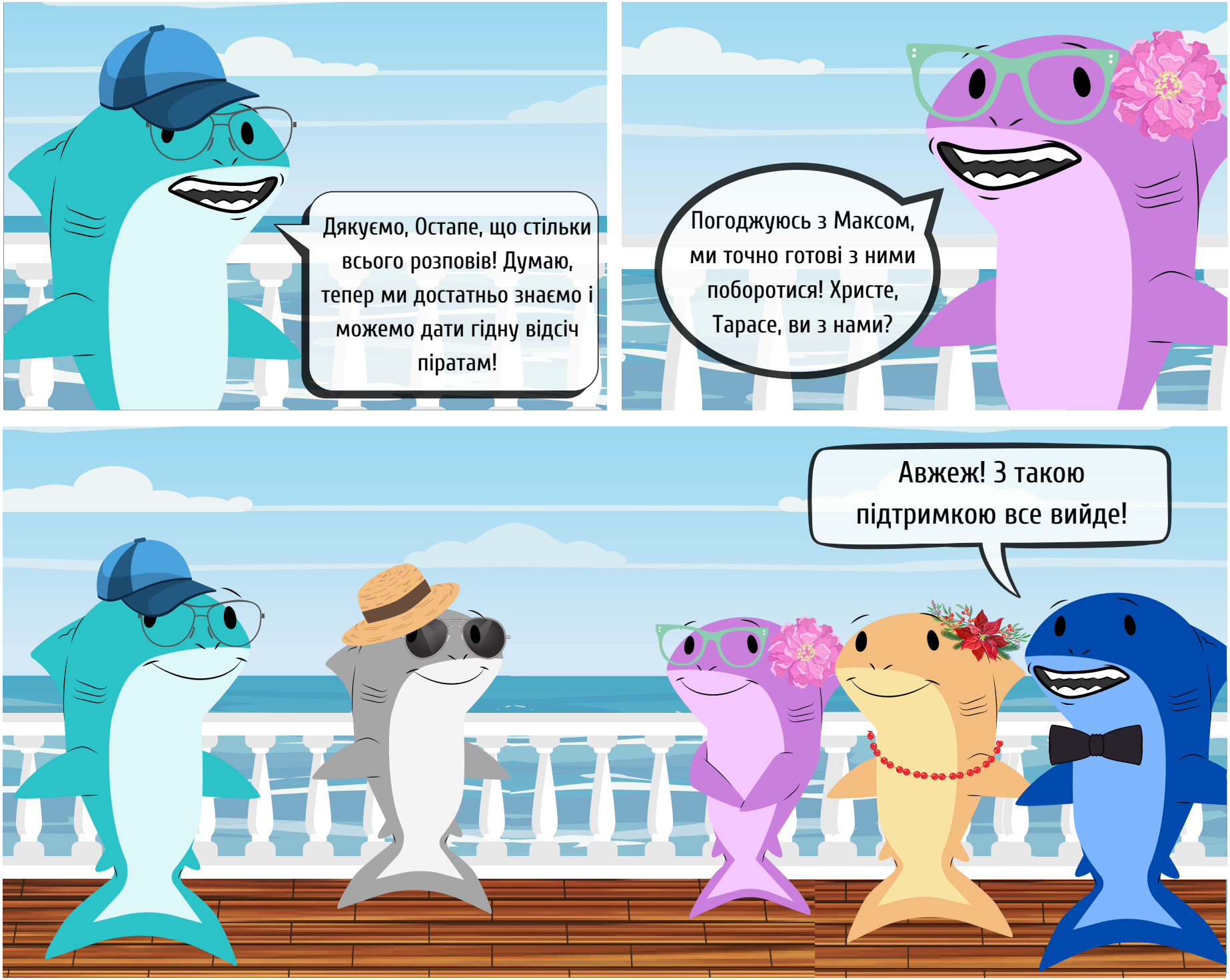
Дякуємо, Остапе, що стільки всього розповів! Думаю, тепер ми достатньо знаємо і можемо дати гідну відсіч піратам!
Погоджуюсь з Максом, ми точно готові з ними поборотися! Христе, Тарасе, ви з нами?
Авжеж! З такою підтримкою все вийде!

З часу цієї розмови наші герої встигли доїхати до України і вже там не з чуток дізналися, що таке справжнє піратство і якої серйозної шкоди воно може завдавати не тільки авторам, але й цілій державі.

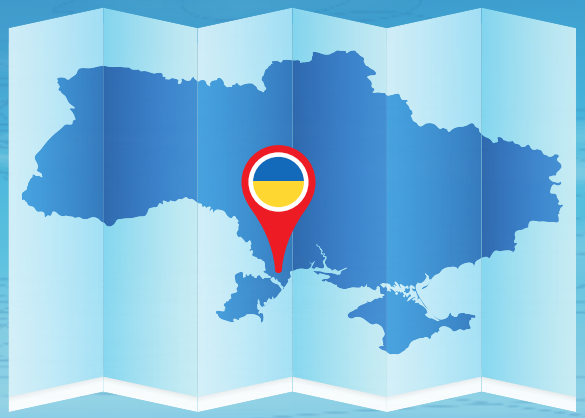

Остап, Єва, Макс, Тарас та Христя вирішили розгорнути масштабну боротьбу з піратством в Україні. Вони поширювали свої знання, які вже знаєте і ви, серед українців. Чи не щодня до них долучалися все нові й нові прихильники – піратолови.

Минуло не мало часу, поки зусилля нарешті почали приносити свої плоди. Та все ж рівень піратства суттєво зменшився, а авторське право стало захищатися ефективніше.

Боротьба з піратством отримала назву «піратоловство», і відступати героям уже було нікуди, хай скільки би часу не знадобилося для цієї мети.

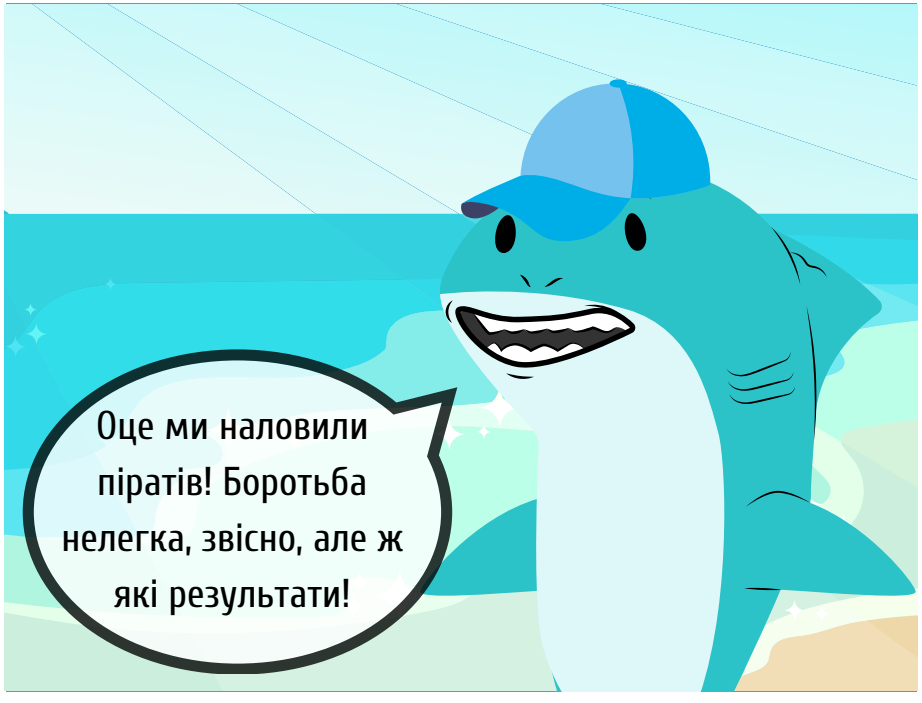
Оце ми наловили піратів! Боротьба нелегка, звісно, але ж які результати!

О так! Нарешті можемо трохи перепочити. Битва з піратами забрала багато часу та сил.
Дійсно, непогані піратолови з нас вийшли! Добре, що в цій боротьбі ми були не самі.

Так, до нас справді чи не щодня приєднувались все нові й нові борці проти піратства.

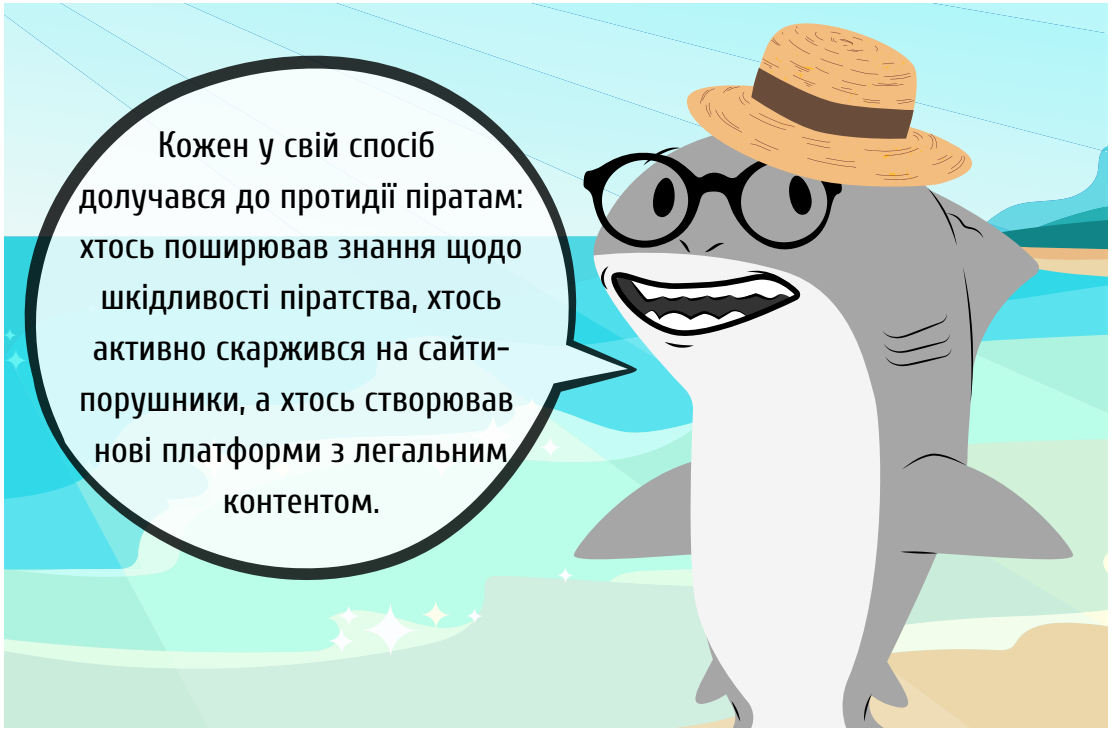
Кожен у свій спосіб долучався до протидії піратам: хтось поширював знання щодо шкідливості піратства, хтось активно скаржився на сайти-порушники, а хтось створював нові платформи з легальним контентом.

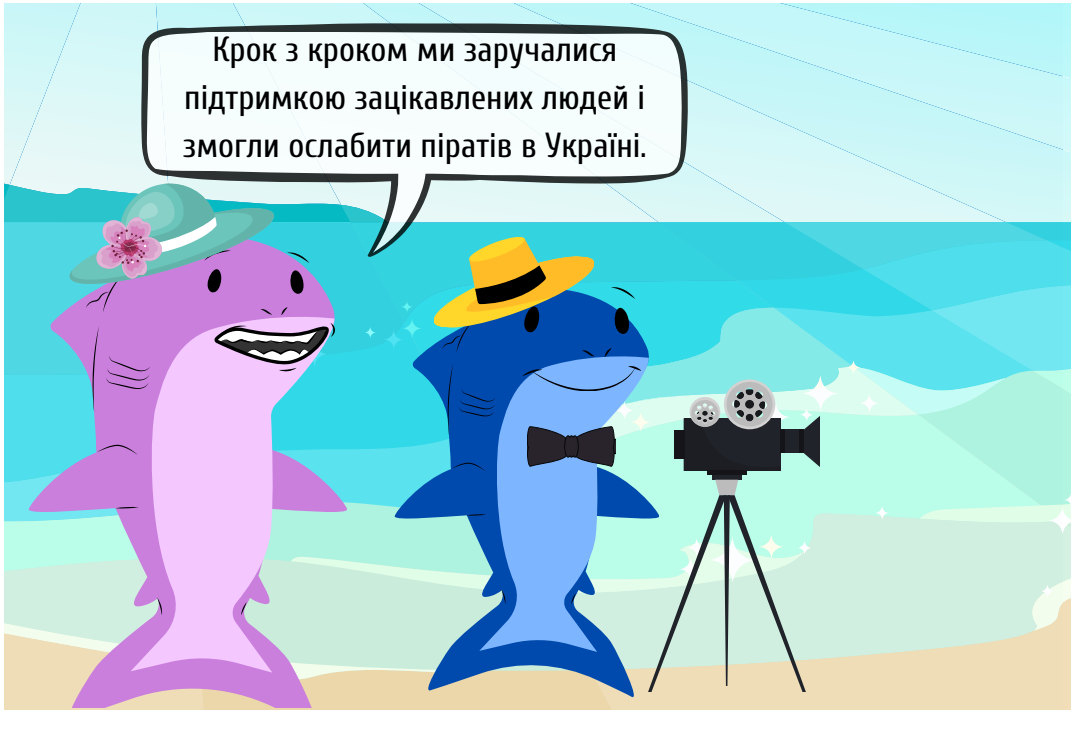
Крок з кроком ми заручалися підтримкою зацікавлених людей і змогли ослабити піратів в Україні.

Тепер їхній вплив не такий відчутний!

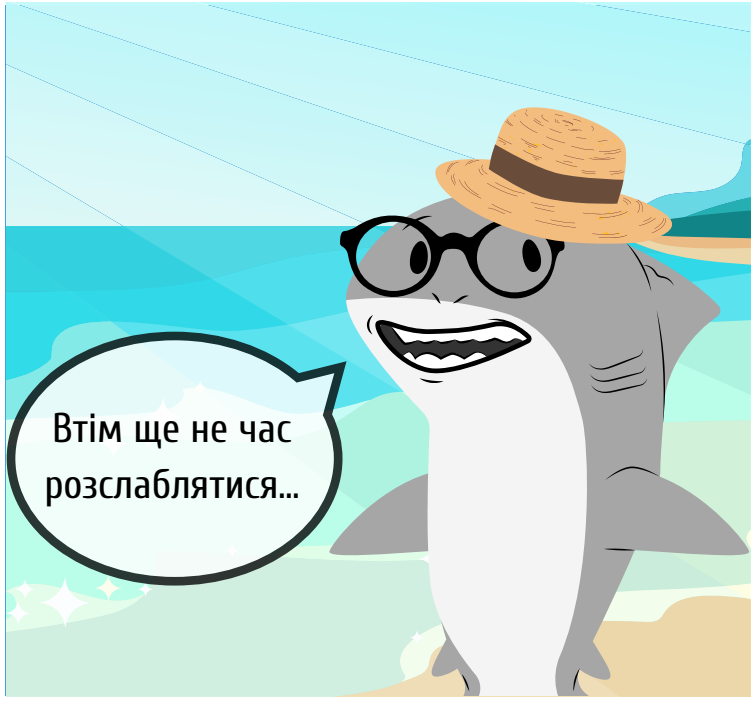
Втім ще не час розслаблятися...

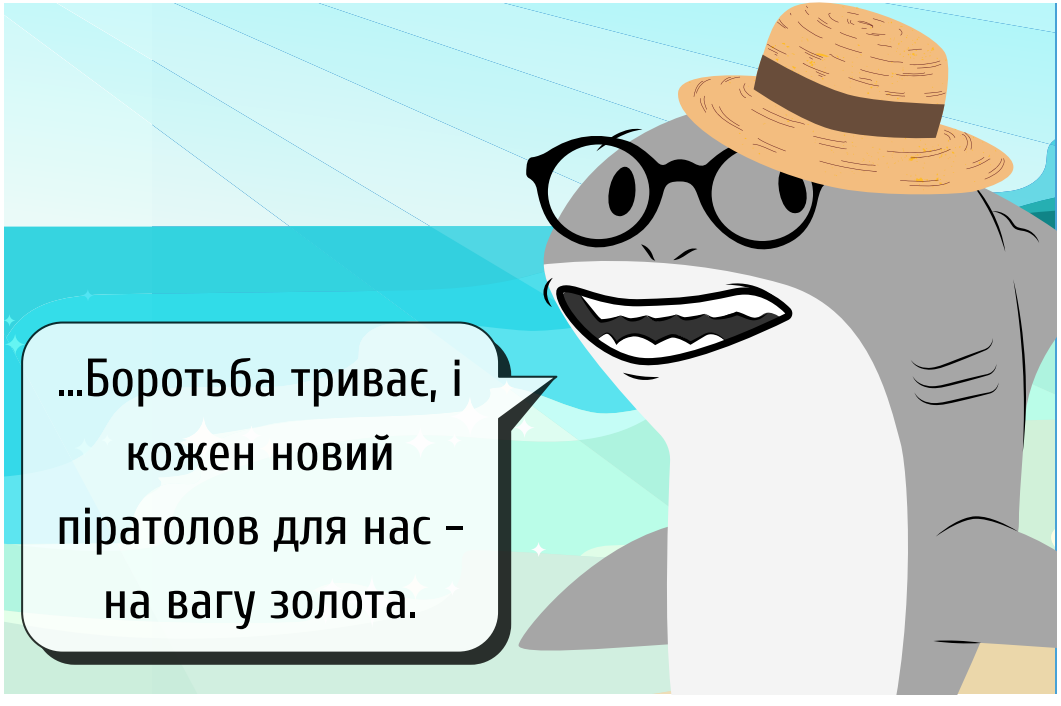
...Боротьба триває, і кожен новий піратолов для нас – на вагу золота.

Хочеш приєднатися до піратоловів?
Для початку ознайомся з переліком платформ із легальним контентом! Вони тобі точно допоможуть!

Зазначено вартість за 1 місяць використання

Ціни вказано станом на 19.04.2021 р.

Музичні ресурси

Spotify

1. Free: безкоштовно (з рекламою та обмеженнями)
2. Premium*:
   - Individual - 4,99$
   - Student - 2,49$
   - Duo - 6,49$ (на 2 особи)
   - Family- 7,99$ (до 6 осіб)

**Перший місяць - безкоштовно*

Youtube Music

1. Free: безкоштовно (з рекламою та обмеженнями)
2. Premium*:
   - Індивідуальний - 79 грн
   - Студентський - 39 грн
   - Сімейний - 149 грн (до 6 осіб)

**Перший місяць - безкоштовно*

Apple Music

- Індивідуальний доступ - 4,99$
- Студентський - 2,49$
- Сімейний - 7,99$ (до 6 осіб)

**Перші 3 місяці - безкоштовно*

Deezer

1. Free - безкоштовно (з рекламою та обмеженнями)
2. Premium* - 3,99 EUR
3. Family** - 5,99 EUR (до 6 осіб)

*Перші 30 днів - безкоштовно

**Перший місяць - безкоштовно

Soundcloud.com

Безкоштовно

Зазначено вартість за 1 місяць використання

Ціни вказано станом на 19.04.2021 р.

Фільми/серіали/ТБ

Divan TV

- Вигідний - від 99 грн
- Популярний - від 101 грн
- Престижний знижки - від 129 грн
- Престижний - від 158 грн
- VIP - від 209 грн

*Перші 7 днів - безкоштовно
**Є безкоштовні телеканали

Takflix

Працюють за принципом кінотеатру:
1 фільм - 1 квиток (підписки в класичному розумінні немає)

*Є безкоштовні фільми
**Є платні підбірки, які дають доступ до групи фільмів за вигідною ціною

1+1 video

34, 99 грн
! При оплаті відразу за 3 місяці - 69,99 грн (тобто 23,33 грн за 1 місяць)

!! При оплаті відразу за 12 місяців - 189,99 грн (тобто 15,83 грн за 1 місяць)

*Перші 7 днів - безкоштовно

Megogo

- Легка передплата – 99 грн
- Максимальна передплата* – 197 грн

*Перші 14 днів - 1 грн

Netflix

- Базовий: 7,99 EUR (1 особа)
- Стандартний: 9,99 EUR (2 особи)
- Преміум: 11,99 EUR (до 5 осіб)

Sweet.tv

- S - 99 грн
- M - 149 грн
- L+ - 249 грн

*Перші 7 днів - безкоштовно

Dergkino Ukraine

безкоштовно

Youtube-канал МКІП

безкоштовно

Teleportal

безкоштовно

Apple TV+

4,99$ (перші 7 днів - безкоштовно)

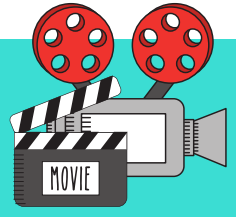

Ціни вказано станом на 19.04.2021 р.

Подкасти

Apple Podcasts
Безкоштовно

Google Podcasts
Безкоштовно

RadioPublic
Безкоштовно

Castbox
Безкоштовно

Player FM
Безкоштовно
*Premium – 4$ за місяць (без реклами та з додатковими функціями)

Pocket Casts
Безкоштовно
*+ Plus – 0,99$ за місяць (містить додаткові функції)

Книги/періодика

eЧитальня
(для Android)
Безкоштовно

chytaimore
Безкоштовно

Libraria
Безкоштовно

Scribd
Перші 30 днів - безкоштовно
Далі - 8,99$ за місяць

Storyline Online
Безкоштовно

Open Library
Безкоштовно

Librarius
(IOS, Android)
Є як безкоштовні, так і платні книги

Настав час випробувань!

Перевір свої знання за допомогою цікавої та веселої гри!

Переходь за посиланням або скануй QR-код.

ГРА!!!

Автори:

Анастасія Павлик
Ірина Рокіщук
Анастасія Міць
Аріель Кацев
Богдана Сеник
Аліна Краєвська
Сергій Волошин

Ментор: Володимир Бартко

За підтримки:

Відкритий Університет Реформ
ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА
ІНІЦІАТИВА «ЧИСТЕ НЕБО»

Список використаних джерел

1. Григоров Д. Кардшейрінг як різновид Інтернет-піратства: сутність та засоби боротьби з цим явищем [Електронний ресурс] / Денис Григоров // Українське право. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://ukrainepravo.com/scientific-thought/legal_analyst/kardsheyring-yak-riznovid-internet-piratstva-sutnist-ta-zasobi-borotbi-iz-tsim-yavishchem/.
2. Про авторське право і суміжні право: закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – Режим доступу до ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text.
3. Волощук А. М. Діяльність органів внутрішніх справ щодо протидії правопорушенням у сфері інтелектуальної власності / А. М. Волощук. – Одеса: ОДУВС, 2013. – 176 с.
4. Ye Olde Tech Pirates [Електронний ресурс] // Real art – Режим доступу до ресурсу: https://realart.com/thought-lab/ye-olde-tech-pirates/.
5. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – Режим доступу до ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text
6. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – Режим доступу до ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text.
7. Конституція України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – Режим доступу до ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text.
8. Беззуб І. Боротьба з інтернет-піратством в Україні: оцінки експертів / І. Беззуб. // Інформаційно-аналітичний бюлетень на базі оперативних матеріалів. – 2015. – №3. – С. 85.
9. Войтко С. В. Патентно-правова охорона винаходів у галузі комп'ютерних технологій / С. В. Войтко. // К:ЕКМО. – 2005. – №10. – С. 65–69.
10. Реклама на піратських сайтах: результати моніторингу [Електронний ресурс] // Українська Антипіратська Асоціація – Режим доступу до ресурсу: https://apo.kiev.ua/reklama.phtml.
11. Світові практики боротьби з піратством в Інтернеті: огляд ГУРТа [Електронний ресурс] // ГУРТ – Режим доступу до ресурсу: https://gurt.org.ua/articles/34377/
12. Шишко І. Боротьба з онлайн-піратами. Блокувати чи помилувати? [Електронний ресурс] / І. Шишко // JUSCUTUM. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://juscutum.com/borotba-z-onlayn-piratami-blokuvati/.

13. Чому піратство збільшує експорт фільмів [Електронний ресурс] // VoxUkraine. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://voxukraine.org/uk/chomu-piratstvo-zbilshuye-eksport-filmiv/.
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1984. – Режим доступу до ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text.
15. В Україні стартував соціально-освітній проект боротьби з Інтернет-піратством [Електронний ресурс] // Детектор медіа. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://detector.media/infospace/article/125464/2017-04-26-v-ukraini-startuvav-sotsialno-osvitniy-proekt-borotby-z-internet-piratstvom/.
16. Торгівля із преференціями:які країни надають переваги українському експорту [Електронний ресурс] // Європейська правда. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://www.eurointegration.com.ua/articles/2019/12/3/7103638/.
17. Генералізована система преференцій США [Електронний ресурс] // Україна та Світова організація торгівлі. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та світового господарства – Режим доступу до ресурсу: https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=0d1654bd-6bc4-4b56-9759-07e33858cdfa&title=GeneralizovanaSistemaPreferentsiiSsha.
18. Україна має посилити боротьбу з піратством та підробками - ЄС [Електронний ресурс] // Економічна правда. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://www.epravda.com.ua/news/2019/07/3/649312/.
19. Comission Staff Working Document. Report on the protection and enforcement of intellectual property rights in third countries [Електронний ресурс] // European Comission. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/january/tradoc_158561.pdf.
20. Special 301 Report [Електронний ресурс] // United Stades Trade Representative. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: https://ustr.gov/sites/default/files/files/reports/2021/2021%20Special%20301%20Report%20(final).pdf.
21. Як перейти на легальний електронний контент і скільки це коштує [Електронний ресурс] // TEXTY.ORG.UA. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://texty.org.ua/fragments/88074/Jak_perejty_na_legalnyj_jelektronnyj_kontent_i-88074/.
22. Де знайти легально? [Електронний ресурс] // Ініціатива "Чисте небо" – Режим доступу до ресурсу: https://legalcontentua.org/uk/watch-legally-2

Для некомерційного використання та безкоштовного розповсюдження

2021 р.

Створено за допомогою Canva